

בעזה"ת

קונטרס

אמירה נעימה

דברי תורה

שנשמעו מאת

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שבת קודש

פרשת כי תבוא

תשע"ח לפ"ק

יצא לאור ע"י

מכון מל אורות

להוצאת ספרי רבוה"ק מסקאליע

שנת תשע"ט לפ"ק

קונטרס זו וכל ספרי רבותינו הק'
ניתן להשיג

בבית המדרש בית יצחק סקאליע
1335 - 48th Street
Brooklyn, New York, 11219

(718) 686 - 0543

בעזה"ת

שבת קודש פרשת כי תבוא

תשע"ח לפ"ק

קידושא רבה

להקב"ה, ולא סתם שבת, אלא ריבוי של שבחים שמתחילים מהזמן של ארמי אובד אבי, כשיעקב אבינו היה בבית לבן, וממשיכים לשבח להקב"ה על כל דברי הימים של בני ישראל מאז ועד היום הזה.

והגם דלא דרשינן טעמא דקרא, בדרך דרוש אולי יש לתת טעם לשבח שדוקא על ידי תאנה יוצאים השבחים הללו.

והנה, בשבוע הבעל"ט ביום כ"ה אלול, חל יומא דהילולא של אא"ז המגיד מזלאטשוב זצוק"ל, ויום כ"ה אלול הוא יום בריאת שמים וארץ, כי צדיק יסוד עולם, והצדיק הוא האבן שתיה של העולם.

וכבר סיפרנו עובדא זאת, וכדאי לספרה עוד פעם. אא"ז המגיד 'הק' היו לו תפילין יקרים ירושה מאביו הרה"ק ר'

והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה, ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלקיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשכן שמו שם. פירש"י מראשית, אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה, כורך עליה גמי לסימן ואומר הרי זה בכורים.

עומדים לפני יום ראש השנה, אשר בו אמרו חז"ל (הוריות יב), סימנא מילתא, ובכן יש למצוא סימן טוב בדברי רש"י הללו, שכורך עליה גמי, גמ"י ראשי תיבות י"ג מדות של רחמים, ובכחם יומתקו מעל בני ישראל כל הדינים בשורשם.

ומעתה נתבונן בפרשת הביכורים, דהנה מצות ביכורים הוא שאדם מביא תאנה שביכרה למקום אשר בחר ה' לשכן שמו שם, וכיון שמגיע לשם, מתחיל לשבח

לעשות חשבונות הרבה, והבינה שמכר התפלין, וקנה אתרוג עם המעות.

ומרוב רחמי האם על בניה, נתעוררו בה רגשי רוגז, ונטלה האתרוג והשליכה על הארץ, ונפסל לכל הדיעות, לא רק שנפלה השושנתא, אלא כל הפיטם, ואא"ז המגיד נשאר שם עומד, וחשב, תפילין כבר אין לי, כבר לא יהיה לי המצוה של אתרוג, וגם יהיה לי כעס של כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה (וזה"ק ח"א כ"ז), בתמיה. וביקש מהרבנית אלונטית והלך להמקוה, ולא היה בו אפילו כחוט השערה של כעס ח"ו.

והנה, יש ספר לב אליהו מהגה"צ ר' אליהו לאפיאן זצ"ל, שיש בה מחשבות נפלאות בדרך מוסר. והלב אליהו (ה"א, שביבי לב אות קנ"א) מביא מה שכתב הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ז ה"ג), אל תאמר שאין תשובה, אלא מעבירות שיש בהן מעשה וכו', אלא כשם שצריך אדם לשוב מאלו כך הוא צריך לחפש בדעות רעות שיש לו ולשוב מן הכעס, ומן האיבה, ומן הקנאה, ומן ההתול, ומרדיפת הממון והכבוד, ומרדיפת המאכלות וכיוצא בהן, מן הכל צריך

יצחק מדראהביטש זצוק"ל, ופעם לא היה בבית פרוטה לפרוטה, ולא היה מה להאכיל להבנים, וביקשה הרבנית למכור התפילין, אבל אא"ז המגיד הק' לא הסכים.

אמנם כשהגיע חג הסוכות, ולא היו לו מעות לקנות אתרוג, ומסתמא לא רצה לבקש נדבות, כמו שהתנהג אא"ז הבעש"ט הק' בקאנסטאטינאפל שלא ביקש נדבות בעד צרכי חג הפסח, כדי שלא תצא מזה חילול השם.

ובעצם היה יכול לצאת מצות ד' מינים לכתחלה אפילו ביום ראשון במתנה על מנת להחזיר, ואפילו הכי רצה להיות לו פרי עץ הדר משל עצמו. ועשה חשבון, שהרי יש לו תפילין משל עצמו, אבל אתרוג אין לו, ובכך מכר התפילין היקרים וקנה פרי עץ הדר, אחד המיוחד בעולם. כי מי שמניח תפילין של יד כנגד הלב, צריך לקנות אתרוג שכנגד הלב (ויק"ר ל' ד').

כיון שזכה לקנות אתרוג מהודרת, חזר לביתו מתוך שמחה וחודה. כשראתה הרבנית האתרוג בידו, לא הוצרכה

שכאשר משלמים בעד בנין בית, כלול בהתשלום גם מחיר בנין היסודות.

כן הדבר בנוגע למדות. כי המדות של האדם הם כמו היסודות שעל זה יבנה כל הבית. ובכן לא הוצרכה התורה לצוות על מדות טובות, כי הוא דבר פשוט, שאי אפשר לבנות בית בלי יסוד.

ועל פי חסידות יש לומר שהבנין נבנה בכח אבן שתיה שממנה נבנה העולם, וממנו באים מדות טובות.

ואפשר לומר שבכל השנה שייך לשוב בתשובה על עבירות, אבל קשה מאד לשוב בתשובה על פגם המדות, כמבואר בספרי מוסר, שלפעמים צריך אדם לעבוד כל ימי חייו לשנות ולתקן אף מדה אחת.

אבל כח תקיעת שופר, שהוא הבלא דליבא, שנכנס בלב האם, אשר הלב הוא שורש ומקום המדות, ובכח תקיעת שופר להפך מדות רעות למדות טובות.

ובכן גם אדם שבטבעו יש בו איזה מדה רעה או מדות רעות, לא יאמר הוא כבר

לחזור בתשובה, ואלו העונות קשים מאותן שיש בהן מעשה, שבזמן שאדם נשקע באלו קשה הוא לפרוש מהם וכו'.

וקשה, אם כן מדוע לא האריכה התורה בגנותם של מדות רעות ובגודל החיוב של מדות טובות, כמו שהאריכה לבאר כל מצות התורה. ומביא שר' חיים ויטאל זצוק"ל בספה"ק שערי קדושה (ח"א שער ב') מתרץ קושיא זאת על דרך סוד.

והלב אליהו מתרץ בדרך משל, למי שאחד עשה הסכם עם קבלן, שיבנה לו בית, ועשו חשבונות כיצד שצריכים לבנות הבית וכמה חומר יצטרך לבנות הבית, ועל פי זה קבע הקבלן כמה מעות יצטרך לשלם בעד בניית הבית.

לאחר זמן חזר הקבלן ואמר, כשעשינו חשבון, לא עשינו חשבון רק על חומר ועבודה שנצרך לבנין הבית, אבל לא כללתי בהמחיר, הוצאות חפירת הקרקע ועשיית היסודות, ובכן עליך להוסיף סכום בעד בנין היסודות.

אמר לו הבעל הבית וכי חשבת לבנות בית על אויר, הלא כל אחד מבין

ניצוד בזה המדה ואינו יכול לצאת ממנו, ובכן מבקש מאחרים שירחמו עליו ויושעו אותו מהמדה הרעה שלו.

הקרן קיימת לו, והפירות הוא אוכל בעולם הזה. כי בקיום התורה אין רע בשום מקום ובכל זמן, רק טוב סלה, תמיד בזה ובבא.

אלא עליו לשים לב לקול תקיעת שופר, ובכח תקיעת שופר לעקור כל המדות רעות, ולהפכם שיהיו מדות טובות. כי ראש השנה הוא יום הרת עולם, היום שבו מתייסד העולם מחדש, וכיון שמדות טובות הן בבחינת אבן שתייה, ביום זה שנתחדש שוב בריאת העולם שנברא מאבן שתייה, שייך להפך מדות רעות לטובה.

ואל יחשוב אדם שעולם הזה נ'יקעס יש להם עולם הזה, לא מיניה ולא מקצתיה, מי שיש לו קצת התקרבות להם רואה כמה אומללים הם ממש, ואין להם גם מעונג עולם הזה ולא כלום וכו'.

וכן הדבר ברחל ובלאה, שאמרו לו העוד לנו חלק וגו' (בראשית ל"א י"ד), היינו שאמרו לו ליעקב אבינו, אמת אנו רואות שכנכריות נחשבנו לו וכו' וכו', ורואות אנו בחוש כי טוב לנו לצאת מבית לבן אבינו כי עוד לנו חלק ונחלה וכו', שאמרו שאנו מרגישות שציווי ה' טוב לנו גם בעולם הזה, וכך צריך לעבוד את השי"ת, לדעת שזהו העונג האמיתי וכו', עכ"ל הלב אליהו.

הנה, המחשב כן טועה הרבה מאד, ולא זו הדרך בעבודת השי"ת, כי האדם מחוייב וכן תובע הקב"ה מאת האדם, שיתבונן וימצא שאם יקיים רצונו של מקום יהיה לו בעולם הזה טובה וברכה, אמת שגם עולם הבא יהיה לו, אבל שם

הנה, המחשב כן טועה הרבה מאד, ולא זו הדרך בעבודת השי"ת, כי האדם מחוייב וכן תובע הקב"ה מאת האדם, שיתבונן וימצא שאם יקיים רצונו של מקום יהיה לו בעולם הזה טובה וברכה, אמת שגם עולם הבא יהיה לו, אבל שם

עוד נקדים מה שכתב הלב אליהו (פרשת ויצא - להתענג אל ה') וז"ל, בל יאמר אדם אמת שאם אעבוד את ה' ואקיים את התורה, יהיה לי לסבול הרבה ולא יהיה לי טוב, אלא כדאי להביא קרבן בעולם הזה, שהרי שם בעולם הבא יהיה לי טוב.

הנה, המחשב כן טועה הרבה מאד, ולא זו הדרך בעבודת השי"ת, כי האדם מחוייב וכן תובע הקב"ה מאת האדם, שיתבונן וימצא שאם יקיים רצונו של מקום יהיה לו בעולם הזה טובה וברכה, אמת שגם עולם הבא יהיה לו, אבל שם

והשבח מתחיל מארמי אובד אבי, היינו העובדא של רחל ולאה שהזכיר הלב אליהו, כלומר אנחנו רוצים לקבל עול התורה ועול המצוות כמו שקבלו רחל ולאה, שהבינו שזה טובתן גם בעולם הזה.

ואיך אפשר להגיע לזה, על ידי שאדם יורד לתוך שדהו, היינו שעוסק בהיסוד שמונח בתוך השדה ובתוך הקרקע, היינו ביסוד של מדות טובות.

וכיון שמדות טובות הם יסוד הכל, מי שזוכה לתיקון המדות, ומקבל על עצמו עול התורה והמצוות, כל מה שעושה נעשה לשם שמים, על ידי זה יזכה באמת להרגיש כל וטוב טעמי עולם הזה בקיום מצות ה', ודו"ק.

השבתו שבתחלת השנה צריכים

לקבל איזה קבלה. והנה, הגאון ר' משה פיינשטיין זצ"ל כתב בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ב סי' כ"א), שיש שני סוגי תקנות, יש תקנת הקהל ותקנת המקום. בתקנת הקהל, כשהקהל משתנה משתנה התקנה, אבל תקנת המקום, גם כשנשתנה הציבור, לא נשתנה התקנה.

אחד אכלו לשום מצוה ואחד אכלו לשום אכילה גסה, זה שאכלו לשום מצוה, צדיקים ילכו בס, וזה שאכלו לשום אכילה גסה, ופושעים יכשלו בס.

וכמו כן שני בני אדם חורשים שדה, אחד יכול לחרוש השדה עם כל גסות הרוח כדי שתצא מזה פירות וכו', והשני יכול לחרוש כל השדה בהכנעה וענוה, כדי להשתמש בהשדה לשם שמים, שיוכל לקיים בזה מצוות תרומות ומעשרות, ולזון בני ביתו.

וזה יש לרמזו בדברי רש"י, אדם יורד לתוך שדהו, כי מי שהוא עולם הזה'ניק, תיכף כשנכנס לתוך שדהו יש לו ירידה, שחוטף הפרי ומברך בורא פרי העץ ונושך בתוך הפרי.

מה שאין כן מי שמקבל על עצמו עול התורה והמצוות, ושמה שמקבל עליו המצוות ואינו רואה בזה ח"ו גריעותא בתענוג עולם הזה, אלא אדרבה מבין שזהו גדלו וטובו והצלחתו גם בעולם הזה, ובכך על ידי שנכנס לתוך שדהו, כורך גמי על התאנה, ומתעורר לתת שבחים להקב"ה.

היה מוכן מעט פת הבאה בכסינין, כי עולם כמנהגו נוהג, שיש פת הבא בכסינין בשבת בבוקר.

אא"ז זצוק"ל בעצמו לא אכל פת הבא בכסינין כמעט כל ימיו מתורת סיגוף. אמנם בקידושא רבה יש בזה טעם נוסף, כי יש אומרים, שאם יוצאים ידי קביעות סעודה על ידי פת הבאה בכסינין, צריכים לחם משנה (עי' שו"ת מנחת יצחק ח"ג ס' י"ג), ובכן יש אומרים שעדיף לצאת קידוש במקום סעודה בקידושא רבה בשתי רביעיות של יין.

אבל אא"ז לא הפריע העולם מלאכול פת הבא בכסינין אצל קידושא רבה.

אבל אם מרבים לאכול כל מיני מטעמים בקידושא רבה. דהנה, האשת חיל נתייגעה כבר מיום חמישי בשבת, לאפות חלות וקוגעל, ולבשל המרק, ולהכין כל מאכלי שבת על צד היותר טוב. אמנם אם חוזר האדם לביתו אחר קידוש כזאת, מוכרח לישן שלש שעות, כדי שיוכל לאכול סעודת יום שבת קודש, כיון שכבר אכל בשר ודגים לשובע בקידושא רבה. ובודאי אין

ובכן באתי לתקן תקנה שכל אחד יכול להבין.

הנה, הקידושא רבא שעורכים בשבת בבוקר בסעודת עתיקא קדישא ביחד, 'עס פעלט נישט אויס' שיהיו כל מיני בשר, ותילין תילין של 'הערינג' ותילי תילין תילין של 'קוגעל'. וכן אין חסרים כל ה'פרעמדע' משקאות וגם אלו שיש עליהם צורות של הקאטשקעס, שאינם ראויים לעלות על שלחן מלכים.

אלא מהסעודה של עתיקא קדישא צריכה לצאת ההשפעה של פרנסה טובה וכלכלה, ומכל הדברים שהזכרנו לעיל, לא תצא ההשפעה של פרנסה טובה וכלכלה.

אלא מוטב שיהיה קצת מהמשקה 'אָלד וויליאמסבורג', כי כשאומרים 'אָלד וויליאמסבורג', נזכרים מאא"ז זצוק"ל, שהיה מקום משכן קדשו מלפני הרבה שנים בעיר וויליאמסבורג.

ובכן נחזור הדברים שיהיו כמו שהיה אצל אא"ז זצוק"ל, שהיה מעט מזונות, ואף על גב שמעולם לא אכל אא"ז מזונות אצל הקידוש, בשביל העולם

הנהגה כזאת מסוגלת לשלום בית. ובזה נמצא שמבייש בני ביתו, ומבייש סעודת שבת שהכינה.

קדישא. ואני מקוה שיהיה שינוי לטובה בקידושא רבה בסיעתא דשמיא, ואני מבקש בכל לשון של בקשה 'אז מען זאל זיך האלטען דערצו'.

וכי תאמרו מה נאכל בקידושא רבה. אוכלים מעט מזונות ומעט הערינג ומעט אלטע וויליאמסבורג, ובכן נזכה לשנה של עשירות, שנוכל להשתמש בה להשפיע לשם שמים, בשביל החזקת תורה ומצות, ולתת לנצרכים, ולקבל ההשפעה מסעודתא דעתיקא.

והשי"ת יעזור, שנוושע בבני חיי מזוני רויחי ושפע ברכה והצלחה, ונזכה לפתוח הלב ולשמוע התקיעות, וליישר עקמימיות שבלב ברוחניות ובגשמיות, וימלא ה' כל משאלותינו לטובה, ובא לציון גואל במהרה בימינו, אמן.

סעודה שלישית

שיש שלשה חלקים בסליחות, (א) סליחות שהם בתפארת. (ב) רינה דהיינו הפזמון שהוא ביסוד, (ג) א'ל רחום שמך, שהוא בבחינת תפלה שהוא כנגד מלכות, והוא המדריגה התחתונה.

ויש ענין נפלא בספה"ק מכתם לדוד להרה"ק מבראשוב זצוק"ל (עניני אלול אות ד) וזל"ק, תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגינו (תהלים פ"א ד). יש לומר על דרך רמז, דבזה רמוז המנהג של תקיעת שופר מראש חודש אלול כמבואר בשלחן ערוך (סי' תקפ"א סעיף א'), על פי מה שכתב בספר שערי המלך דרוש א' לאלול, דאלול הוא מדת יסוד ותשרי מלכות. יסוד מלכות"ת גימטריא תקע"ו.

וכשנוהגין באלול בתשובה ופרישות כראוי, מחברים יסוד ומלכות, ואז נתכסה יום הדין מפני המלאכים המקטריגים, שהקב"ה מסתיר מהם המשפט, ולזה אמר בכסה ליום חגנו, ע"ש.

וזהו תקע"ו בחודש שופר, לחבר אלול ותשרי, שהם יסוד ומלכות"ת בגימטריא תקע"ו, בתקיעת שופר, ובשיפור

היום הזה ה' אלקיך מצוץ לעשות את החקים האלה ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל נפשך, את ה' האמרת היום להיות לך לאלקים וללכת בדרכיו ולשמר חקיו ומצותיו ומשפטיו ולשמע בקלו, וה' האמירך היום להיות לו לעם סגלה כאשר דבר לך ולשמר כל מצותיו. פירש"י האמרת והאמירך, אין להם עד מוכיח במקרא ולי נראה שהוא לשון הפרשה והבדלה, הבדלתי לך מאלהי עובדי כוכבים להיות לך לאלקים, והוא הפרישך אליו מעמי הארץ להיות לו לעם סגולה, ומצאתי להם עד והוא לשון תפארת, כמו יתאמרו כל פועלי און.

בשלחן ערוך (סי' תקפ"א סעיף א') נזכר מנהג בני ספרד לומר סליחות כבר מראש חודש אלול, וברמ"א שם נזכר מנהג בני אשכנז להתחיל לומר סליחות מיום א' שחל לפני ראש השנה.

הנה, כבר הארכנו פעם בענין הסליחות, ועתה נעמיק בזה עוד בס"ד, בענין נפלא. איתא בספה"ק אמרי פינחס (סליחות),

מעשים, אז בכסה ליום חגנו.

ואף גם זאת תקעו בגימטריא סו"ד במילואו סמ"ך וי"ו דל"ת (עי' ספר דרך פקודך לא תעשה מ"ו בחלק המחשבה סי' ו'), ויש לבאר אשר יחדו נמתיק סוד בבית אלקים נהלך ברגש (תהלים נ"ה ט"ו), עכל"ק.

ונמצא שבסוד נשמות ישראל יש סוד של יחוד יסוד ומלכות.

אמנם יש להעיר בדבריו. דהנה לפי מה שהקדמנו מהרה"ק פינחס'ל מקאריץ, נמצא שסליחה הוא בחינת תפארת, אמנם בדבריו של המכתם לדוד מבואר שיש רק יחוד יסוד ומלכות. והגם שתפארת יסוד ומלכות הם בקו אחד, בקו האמצעי, ולמעלה מהם יש בחינת דעת וכתר, עדיין טעמא בעי מה ענין תפארת לכאן.

ונ"ל בעז"ה על פי מה שכתב עוד בספה"ק אמרי פינחס (סליחות, אות ע') וזל"ק, גם הרבה סליחות הסיום בפסוקי תורה הוא כולל גם כן הנאמר לפניו בפרטות וכו', צרופה אמרתך לחלות על עם אלה, דהיינו התורה עצמה מתפללת עלינו עבורנו ועבור כל ישראל, על כן נכללו כל הבקשות בפסוקים [של תורה] שלפניהם, עכל"ק.

ועל דרך זה איתא בספה"ק מכתם לדוד (עניני אלול אות כ"ב) שנקראים סליחות, מצד שאנו בטוחים בסליחתו של הקב"ה.

ולפי כל הנ"ל, נמצא שסליחות הוא מצד הקב"ה. ובזה יובן שכדי שנוכח ליחוד יסוד ומלכות היינו אלול ותשרי, צריכים

וענין זה של יחוד יסוד ומלכות, הוא יחוד אותיות ו"ה של שם הוי"ה ברוך הוא, אשר זהו עיקר הפגם בגלות, שאין יחוד יסוד ומלכות בתמידות, ורק בשעת קיום המצוה יש יחוד, ואחר כך חוזרים ומתפרדים.

ויש בזה ענין נפלא, דהנה אמרו חז"ל (ר"ה י'): בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים, ולפי דרכו של המכתם לדוד, נמצא שבחודש אלול יש השלמת בחינתו של יוסף - מדת היסוד, ולכן תיכף אחר חודש אלול, בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים, כי הוצרך להיות השלמה של יוסף, לפני שיצא מבית האסורים.

מבראשוב בספר מכתם לדוד (ימים נוראים אות ל"ב) וזל"ק, יחיינו מיומים וביום השלישי יקימנו (הושע ו' ב'), אלו ב' ימים דראש השנה, דחסד ה' הוא לנו שיש לנו ראש השנה ב' ימים, על פי אמרם ז"ל (זוה"ק ח"ג רלא.) פתח רבי שמעון ואמר, (איוב א' ו) ויהי היום, בכל אתר דכתיב ויהי, איהו צער, ויהי בימי, צער ודאי, ויהי היום יומא דאית ביה צער, ודא הוא ראש השנה, יומא דאית ביה דינא קשיא על עלמא וכו'.

[ואיתא בספיה"ק בני יששכר (מאמרי תשרי, מאמר ב') שיום ראשון של ראש השנה הוא דינא קשיא, ויום שני הוא דינא רפיא, וביום ראשון יש להתפלל על רוחניות וביום שני יש להתפלל על גשמיות].

בכל זמנא תרין יומין אינון, מאי טעמא, בגין דלהוי יצחק כליל דינא ורחמי, תרין יומין ולא חד, דאלמלא ישתכח יחידאי יחריב עלמא, ועל דא כתיב תרין זמנין (איוב א' ו) ויהי היום, (מ"ב ד' ח) ויהי היום, ע"כ.

[הרי דברים נוראים מהזוה"ק, שאילו היה רק יום אחד של ראש השנה, היה העולם נחרב מחמת תוקף הדין.

להקדמה של סליחות, שהוא ההשפעה שהקב"ה משפיע סליחות לבני ישראל, בבחינת תפארת, ועל ידי זה נזכה ליחוד יסוד ומלכות דהיינו תשרי ואלול.

וכיון שיש ריבוי של סליחות מצד זה שהקב"ה סולח, ועל ידי זה אפשר לזכות ליחוד הנ"ל.

ובזה יש להבין מה שמתפללים בתפלת שמונה עשרה, סלח לנו אבינו כי חטאנו, ואחר כך מברכים ברכת השיבנו אבינו לתורתך, ואחר כך ראה נא בענינו ורפאנו. ויש להעיר בסדר הברכות, שאם הסליחה של סלח לנו הוא מצד ששבנו בתשובה, היה ראוי שנקדים תחלה השיבנו ואחר כך סלח לנו.

אמנם לדברינו מובן היטב, דכיון שהקב"ה הוא שמשפיע סליחה בבחינת תפארת, שפיר יש ברכה מיוחדת של סלח לנו, דהיינו השפעת בחינת תפארת, ומשם מגיעים ליחוד יסוד ומלכות על ידי שמקיימים השיבנו אבינו לתורתך.

מעתה נקדים עוד קטע נפלא מהרה"ק

בסוד משפט, שהוא בחינת תפארת.

וזהו גם כן ענין תקיעת שופר בחודש אלול, שתקיעת שופר הוא גם כן בסוד התפארת, כדאיתא בספה"ק קהלות יעקב (ערך שופר).

ונמצא שיש התפארת של סליחות, יחד עם התפארת של התורה הק' שהיא בסוד התפארת, שמלמדת זכות על בני ישראל, עם תפארת של תפילין, כאשר דברנו בשם ספר הפליאה, שהתפילין מרוממים התקיעת שופר למקום תפילין של ראש, שהם בסוד התפארת, כמו דכתיב (דברים כ"ח י') וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך.

ומעתה נחזור לבאר הפסוק, דהנה רש"י מתייגע לפרש לשון האמרת, וכתב אין להם עד מוכיח במקרא. ובדרך דרוש יש לבאר על פי מה שהבאנו שהתורה הק' מלמדת זכות על בני ישראל.

ולכן כאן לפני פרשת התוכחה כתב רש"י, שאין להם עד מוכיח במקרא, וכתב רש"י שהוא לשון תפארת. היינו שהתורה הק' אינה מוכיחה את ישראל, אלא כולה חסד

והגם שכתב הרז"ה (מאור הקטן, ביצה ג. מדפי הר"ף), שהיה תקופה שנהגו בארץ ישראל רק יום אחד של ראש השנה, עיי"ש. אמנם לפי דברי הזוהר, מוכרח שיהיו בכל עת ב' ימים].

וכתב על זה בספר חמדת הימים בהלכות ראש השנה פרק ז' ד"ה ועתה [כיון שהגאון מבראשוב זצוק"ל מביא חמדת הימים, נוכל גם אנחנו להזכיר את דבריו], זה לשונו, פשוטו הוא לומר כי יום ראשון הוא סוד דינא דמלכותא, ויום שני הוא סוד תפארת ישראל.

ושניהם נרמזים בפסוק (תהלים פ"א ה') כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב וכו', ומשפט הוא קו הרחמים, ואם היה ראש השנה יום א' היה העולם בדין, ולכן צריך להיות ב' ימים, לחבר עמה הרחמים שהוא משפט ע"ש, וזהו יחיינו מיומים, ב' ימים דראש השנה, ביום השלישי, דא יום הכיפורים, יקיימנו וכו', עכל"ק המכתם לדוד.

ולפי זה יש המשך מיום ראשון של סליחות לראש השנה, שסליחות הוא תפארת, וכן יום ב' של ראש השנה הוא

ורחמים ומלמדת זכות על בני ישראל.

והנה במה שכתב רש"י שהוא לשון תפארת, יש הוספה נפלאה בדעת זקנים וז"ל, האמרת לשון תמורה וחלוף, כלומר בשביל ה' החלפת כל האלהות ובחרת בהקב"ה. וה' האמירך, החליף כל האומות שבעולם ובחר בך להיותך לו לעם סגולה, ודומה לו יתאמרו כל פועלי און, שמחליפין דבריהם ואינם עומדים בדבורם, עכ"ל"ק.

וכתבו המקובלים שסוד התמורה הוא בעיקר בבחינת מלכות, ששם שייך ענין של תמורה. ובבחינת מלכות יש שעיר לה' ושעיר לעזאזל, אשר על ידי הגורל נעשה הפירוד שלא יהיה שייך ענין של תמורה וחילוף.

אבל בבית קודש הקדשים לא שייך ענין של תמורה, ועל כן אמרו חז"ל (ר"ה כו:): בתקיעת שופר, כיון דלזכרון קאתי ככפנים דמי, כי בחוץ שייך ענין של תמורה, אבל בפנים אין שום תמורה, ובבית קודש הקדשים יש שני כרובים, אפי ררבי ואפי זוטרי כנגד קודשא בריך הוא וכנסת ישראל.

ובזה יש לפרש מקרא קודש, את ה' האמרת היום, האמרת מרמז על תקיעת שופר, שהוא בבחינת תפארת. וגם אמ"ר ראשי תיבות א'ש מ'ים ר'וח, ששלשתם כלולים בתקיעת שופר, היינו שיש בחינת האמרת, תקיעת שופר של יום ראשון של ראש השנה, שהוא בבחינת מלכות, ויש תקיעת שופר ביום שני של ראש השנה שהוא בחינת תפארת, ועל זה נאמר וה' האמירך היום, להיות לו לעם סגולה, ועל ידי ב' ימים אלה יש המתקת הדינים.

ואפשר שזהו התועלת ששני ימי ראש השנה הם יומא אריכתא, שעל ידי זה יש קצת התערבות של דינא קשיא ודינא רפיא, שיהיה המתקה ביום ראשון של ראש השנה, וד"ל.

נרחיב הדיבור על פי מה דאיתא בספר לב אליהו, לבאר ענין כתיבה וחתימה טובה, כתיבה הוא תורה שבכתב, וחתימה הוא תורה שבעל פה.

ויש ספר באור החיים שהוא ליקוט של דבריהם הקדושים של האריז"ל והבעש"ט הק' ושאר צדיקים. ומביא

של אם סיסרא שכנגד רבי עקיבא הן בבחינת תורה שבעל פה.

והנה, דברנו מלפני שתי שבועות בשם הרה"ק הרבי ר' ברוך זצוק"ל, שב' ימי ראש השנה הן בבחינת כסא דיעקב, דהיינו סוד התורה, ויום הכיפורים הוא בבחינת כסא דוד, סוד נשמות ישראל (עי' אמירה נעימה, סעו"ג שופטים דהאי שתא).

ולפי דברינו יוצא לנו, שב' ימי ראש השנה כוללים בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל פה. היינו שתי בחינות של תורה, ונמצא שיש שתי בחינות של תפארת, תפארת תורה שכתב ותפארת תורה שבעל פה.

והשלמת תורה שבעל פה הוא על ידי בני ישראל. ואפשר לומר, כיון שיום הכיפורים כנגד כסא דוד ונשמות ישראל, השלמת תורה שבעל פה הוא ביום הכיפורים. ועל כן ביום הכיפורים נאמר (ויקרא ט"ז ל') לפני ה' תטהרו.

ושפיר כתב הלב אליהו, כתיבה הוא תורה שבכתב, כי הכתיבה הוא ראש השנה, וחתימה הוא תורה שבעל פה, כיון שגמר החתימה הוא ביום הכיפורים.

שם ענין נפלא, שלמדים מאה קולות מאם סיסרא (ר"ה לג.), כי נשמת רבי עקיבא יצאה מאם סיסרא, והיא בסוד תורה שבעל פה, אשר רבי עקיבא הוא סוד תורה שבעל פה. ויש שני קרני אילו של יצחק, הקב"ה תקע בקרן שמאל בהר סיני, ובקרן ימין שהוא יותר גדול, יתקע לעתיד לבוא בקיבוץ גליות.

וממשיך הבאור החיים וזל"ק, וידוע דתכלית הגאולה שנוצה לשלימות תורה שבעל פה, שהוא ענין לויתן כמבואר בקדמונים, ושופרו של משיח על ידי התגלות סתרי תורה הק', כמבואר בזוה"ק ובכתבי האריז"ל הבעש"ט והגר"א ז"ל, והוא בחינת תורה שבעל פה הנמסר מפה לאוזן וכו', עכ"ל.

ומבאר שם שתקיעת דמיושב הם בבחינת תורה שבכתב, ותקיעות דמעומד בבחינת תורה שבעל פה.

עוד כתב שם, דאיתא בפרקי דרבי אליעזר (פל"ב) דכששמעה שרה על עקידת יצחק, בכתה ג' בכיות, ואלו הם בבחינת תורה שבכתב, והבכיות של שרה הן בבחינת צדיק מעיקרו, ובכיות

נשמות ישראל, שהוא השלמת תורה שבעל פה, נהרג על קידוש השם ביום ערב יום הכיפורים או ביום הכיפורים.

ועל כן רבי עקיבא, שהוא בסוד תורה שבעל פה, נהרג על קידוש השם ביום ערב יום הכיפורים או ביום הכיפורים.

ונמצא שמהלילה הזה, ליל א' דסליחות, אשר סליחות הם בסוד תפארת, יש המשך אל יום ב' דראש השנה, ואל ב' ימי ראש השנה, ששניהם הם שתי בחינות של תפארת, שעל ידי זה יש המתקת הדינים של דינא קשיא של ראש השנה, ומשם ממשיכים ליום הכיפורים, אשר יום הכיפורים הוא היום שכנגד נשמות ישראל, אשר הוא השלמת תורה שבעל פה, בסוד גאולה העתידה, ודו"ק.

ועל כן איתא בספה"ק דגל מחנה אפרים (ליקוטים) שיום הכיפורים הוא בחינת שבת שבתון, ועליו נאמר (שבת קיח:) אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין, כיון שסוד הגאולה תלויה בהשלמת תורה שבעל פה, והשלמת תורה שבעל פה היא בסוד נשמות ישראל.

ומעתה יש לרמוז במקרא קודש, את ה' האמרת היום, היינו התפארת מצד בני ישראל, שהם עשו הבדלה בבחינת תורה שבעל פה. וה' האמירך היום, תפארת מצד הקב"ה בסוד תורה שבכתב.

והשי"ת יעזור, שנזכה להמתקת הדינים בשורשם, וחלק מהמתקת הדינים, הוא שלא יהיה שום ענין של פירוד לבבות אצל בני ישראל אלא יהיה בחינת אחדות, ונזכה לגאולה שלימה ולסליחות של תפארת ישראל, ובא לציון גואל במהרה בימינו, אמן.

וממשיך הכתוב, להיות לו לעם סגולה כאשר דבר לך, היינו בחינת יום הכיפורים, שהוא שבת שבתון, בסוד

לפני ברכת המזון

הק' מזלאטשוב זצוק"ל. וסיפר אא"ז זצוק"ל שהרה"ק השרף מסטרעליסק

בשבוע הבעל"ט חל יומא דהילולא קדישא של אא"ז המגיד

ופעם סיפר זה בשנה אחרונה כשחילק סדרי משניות לקראת יומא דהילולא של אביו הק' צוק"ל, ואמר שהוא לא יוכל לקחת סדר.

ואא"ז היה דור ששי להמגיד הק', והוא העיד על עצמו שהוא בחינת צדיק הדור, ולכאורה כח הלימוד זכות שלו הוא קצת סתירה להמעשה של המגיד הק'.

ונראה דבשנים קדמוניות היו יראים להזכיר שמו של המגיד הק', וכמו שאבותי הק' היו חותמים עצמם נכד הבעש"ט, והדרך הוא לחתום מי שהוא נכד בן אחר בן, ומדוע לא כתבו גם המגיד הק' מזולאטשוב, אלא שהיו רועדים לשמו ולזכרו. וכן היו יראים לקרוא שם על שמו של המגיד הק', הגם שאא"ז מהרב"פ צוק"ל קרא שם בנו יחיאל מיכל על שמו.

ומסופר על הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק צוק"ל, שפעם ראה אחד רץ, שאל אותו להיכן אתה רץ, אמר אני רץ אל המגיד מזולאטשוב, אמר הרבי ר' אלימלך בלשון תימה, אני רץ לברוח מהמגיד מזולאטשוב מרוב פחד, ואתה רץ אל המגיד מזולאטשוב.

צוק"ל הוכרח להסתלק משום שאא"ז המגיד הק' ישב על הבית דין של צדיקים, והיה מחמיר מאד על פגם היסוד, וכמו שרואים שבאמת נסתלק בחודש אלול שהוא החודש של יסוד כנ"ל, ובכן הוצרכו להעלותו למדריגה שלמעלה מזה, בבחינת ילכו מחיל אל חיל, וכמו שהעיד המגיד הק' כשנתגלה בחלום לתלמידו, שמה שהיום הוא שמים, למחר נעשה ארץ. והרה"ק מסטרעליסק צוק"ל, מילא מקומו בבית דין של צדיקים.

ועלה ברעיוני, דהנה אא"ז צוק"ל היה מאד מלמד זכות על בני ישראל, והיה מדקדק שלא לקטרג על בני ישראל, וכבר סיפרנו העובדא של החלום, שאא"ז הוריד דמעות הרבה שלא לקטרג על בני ישראל. דהנה, אא"ז צוק"ל היה רגיל לשאול אותי כמה לימדתי, ומה לומדים בישיבה וכו'.

והרבה פעמים סיפר, שראה הגאון בעל נודע ביהודה צוק"ל בחלום, וקטרג מאד, שבדור זה אין לומדים די צורכם. ואא"ז נתווכח עמו, ואמר שאינו כן, כי לומדים לפי כחותם, ובכה מאד.

ואפשר לומר, דכמו שאמר הרבי ר' מענדיל מרימאנוב זצוק"ל, שכאשר גם מדת הגבורה מסכמת להחסדים, הם חסדים היותר גדולים. כך כשצדיק כמו אא"ז המגיד הק' מזלאטשוב זצוק"ל נהפך למליץ יושר, הוא נעשה מליץ יושר יותר גדול מצדיק אחר, והוא נותן הסעד והכח לשמירת העינים והאזנים וכו'.

והשי"ת יעזור, שזכותו יגן עלינו ועל כל ישראל שנזכה לשנה טובה ומבורכת, ובא לציון גואל במהרה בימינו, אמן.

תוכן קצר

קידושא רבה

ד"ה והיה, תיקון המדות הוא יסוד קיום התורה - העובד את השי"ת יזכה לתכלית הטוב גם בעולם הזה.
ד"ה חשבת, דברי התעוררות שלא להרבות במיני מעדנים בקידושא רבה.

סעודה שלישית

ד"ה ה', הסליחות כוללים בחינת תפארת יסוד ומלכות. וראש השנה כנגד בחינת תפארת.
ד"ה נרחיב, ראש השנה השלמת תורה שכתב, ויום הכיפורים השלמת תורה שבעל פה, ועל ידיהם נזכה לכתובה וחתימה טובה.
ד"ה בשבוע, תוקף קדושתו של המגיד הק' מזלאטשוב זצוק"ל.

לבאי באורייתא

אמר רבי אבהו אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו מלמד שתפסו משה להקדוש ברוך הוא כאדם שהוא תופס את חבירו בבגדו, ואמר לפניו רבונו של עולם אין אני מניחך עד שתמחול ותסלח להם:

[ברכות לב.]

אפשר לומר בעז"ה שמרוב תוקף לימוד זכות של משה רבינו, המשיך שהקב"ה יגלה י"ג מדות של רחמים לבני ישראל שהם זכות להם לעד ולנצח נצחים.

דאיתא בגמרא (ר"ה יז.), ויעבור ה' על פניו ויקרא, אמר רבי יוחנן אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור והראה לו למשה סדר תפלה, אמר לו כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם.

ואפשר שעל ידי זה גופא שמושה תפס להקב"ה בבגדו כביכול, גרם שיתעטף הקב"ה בבגד כשליח ציבור, ויגלה לו הי"ג מדות של רחמים, ודו"ק.

מלמד שאמר משה לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם חולין הוא לך מעשות כדבר הזה:

[ברכות לב.]

כתיב (ירמיה ב' ג'), קדש ישראל לה' ראשית תבואתה, הרי שיש לבני ישראל דין קודש ותרומה. ואסור לחלל את הקודש או התרומה ולהוציאם לחולין.

והקב"ה מקיים כל התורה כולה. וזהו שאמר משה רבינו להקב"ה, חולין היא לך מעשות כדבר הזה, כלומר אם תקיים גזירתך לכלות את בני ישראל, נמצא כביכול אתה מחלל את הקדשים, וכביכול הקב"ה קיבל דבריו, וביטל הגזירה מעל בני ישראל.

דוֹלָה וּמְשָׁקָה

פניני אמירה נעימה ב'יודיש'

וּלְקַחַת מִרְאשִׁית כָּל פְּרֵי הָאָדָמָה:

דו זאלסט נעמען פון די ערשטע פון אלע פרוכט פון די ערד.

דא זאגט די תורה די מצוה פון ביכורים. ווי רש"י גיבט צו פארשטיין, אז ווען א מענטש גייט אראפ צו זיין פעלד, און זעהט א פייג וואס האט געבלומט, נעמט ער ארום מיט א פאדעם פאר א סימן צו געדענקען אז דאס איז דער ערשטע פרוכט, און ער זאגט, 'דאס איז ביכורים'.

אין די פסוקים ווייטער שטייט, אז מען נעמט די ביכורים, און מ'ברענגט זיי ארויף קיין ירושלים, און מען גיבט שבח והודאה צו דער אייבערשטער אויף אלע חסדים וואס דער אייבערשטער האט געטוהן.

עס שטייט אין די **מוסר ספר לב אליהו**, פון דער **גרויסע גאון און צדיק רבי אליהו לאפיאן זצ"ל**, אז מענטשן האבן א טעות. זיי מיינען, אז א מענטש וואס דינט דער אייבערשטער אויף דער וועלט, איז דאס מסירות נפש, ווייל די שלימות פון עולם הזה קען מען נישט האבן אז מען טוט תורה און מצות אויף דער וועלט. אבער אפילו הכי לוינט זיך ווייל אין עולם הבא וועט מען באקומען די גרויסע געוואלדיגע שכר.

זאגט די לב אליהו, דער געדאנק איז א טעות. נאר מען איז מחוייב צו גלייבן און צו וויסן, אז תורה און מצוות זענען גוט, און אז דער אייבערשטער זאגט אז עפעס איז גוט, איז טייטש אז עס איז גוט אויף דער וועלט און אויף יענער וועלט. און עס איז נישט דא קיין בעסערע און געשמאקערע זאך בגשמיות, ווי צו דינען דער אייבערשטער און היטן תורה און מצות. און טוהן תורה און מצוות איז נישט קיין מסירות נפש, נאר פארקערט, די גרעסטע גשמיות'דיגע הנאה און טובה וואס א מענטש קען האבן.

און דער אייבערשטער, מיט זיין גרויסע גוטסקייט, גיבט נאך צו נאך א גרעסערע שכר אין עולם הבא.

און פארקערט גאר, דער עולם הזה'ניקעס וואס ליגען אין עולם הזה, און לאזן נאך אביסל די תורה און מצוות כדי מער הנאה צו האבן, פאר זיי איז די וועלט ביטער, און דער אמת איז אז זיי האבן נישט קיין עולם הזה, און חס ושלום קיין עולם הבא אויך נישט.

דוֹלָה וּמְטִיקָה

דער ענין שטעלט זיך אויס זייער שטארק ביי ביכורים.

ווען א עולם הזה'ניק זעהט אז זיין פעלד הייבט און צו גיבן פירות, די ערשטע זאך וואס ער טוט, איז צו געבן א כאפ דער פרי, און אפזאגן א ברכה, און עס שנעל אריינרוקען אין מויל אריין.

אבער דער וואס דינט דער אייבערשטער, און היט מצות ביכורים, לייגט א פאדעם אויף דער פרי, און ברענגט עס ארויף קיין ירושלים, און זאגט די אלע שבחים פאר די אייבערשטער. די טעם וואס ער קען זאגן אזוי פיל שבחים און לויב צו די הייליגע באשעפער, איז ווייל עס איז עהם טאקע גוט אין עולם הזה, ווייל דער וואס היט דער תורה, איז גליקליך און האט הנאה אין דער וועלט און אין יענעם וועלט.

[קדוּשָׁא רבָּה]

די וואך פאלט אויס דער יאהרצייט פון די הייליגע זלאטשובער

מגיד זכותו יגן עלינו. די הייליגע זיידע זכרונו לברכה האט דערציילט, אז ווען די הייליגע זיידע די זלאטשובער מגיד איז נפטר געווארן, האט מען עהם געשטעלט אויף די בית דין של מעלה. אבער וויבאלד ער איז געוועהן אזא קדוש, האט ער זייער שטרענג גע'פסק'נט. האט מען פון הימעל גזר געוועהן אז די **הייליגע רבי אורי פון סטרעליסק זכותו יגן עלינו** זאל נסתלק ווערן, און איבערנעמען די פלאץ פון דער הייליגע מגיד אויף בית דין של מעלה.

עס איז מיר געוועהן א ביסל שווער צו פארשטיין. ווייל די הייליגע זיידע זכרונו לברכה, איז געוועהן די זעקסטער דור פון דער הייליגע זלאטשובער מגיד, און ער האט זוכה געוועהן צו זיין א קדוש, אין די וועג פון זיין הייליגע זיידע, און אפילו הכי האט ער אלעמאהל מליץ יושר געוועהן און מלמד זכות געוועהן אפילו אויף יודען וואס זענען נישט געוועהן אזוי ווי עס דארף צו זיין.

נאר זעהט זיך אויס, אז אין אונזער דור, איז שוין די הייליגע זיידע די זלאטשובער מגיד אויך א מליץ יושר אויף יודישע קינדער, אז מיר זאלן געהאלפן ווערן מיט אלעס גוטס.

[סעודה שלישית]